

B. Οικονομίδης

Μουσειακή Αγωγή στο Νηπιαγωγείο

Μουσείο: ένα μη κερδοσκοπικό μόνιμο ίδρυμα, στην υπηρεσία της κοινωνίας και της εξέλιξής της, ανοιχτό στο κοινό, που αποκτά, διατηρεί, ερευνά επικοινωνεί και εκθέτει για σκοπούς μελέτης, εκπαίδευσης και ψυχαγωγίας υλικό-μαρτυρία του ανθρώπου και του περιβάλλοντος.

Εκπαιδευτικές δραστηριότητες μουσείων:

ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων

εκπαίδευση εκπαιδευτικών, έκδοση μουσειοσκευών

βιβλίων, εκπαιδευτικού υλικού

Μουσείο και σχολείο: Το μουσείο ως παράλληλος εκπαιδευτικός χώρος, ανοιχτός, προσιτός σε όλους. Χώρος με εποπτικό υλικό, προάγει την εμπειρική γνώση, έχει ανάγκη το σχολείο για την εξασφάλιση νέου κοινού.

Δύο κύρια μοντέλα σχέσεων:

α) συνάντηση με τα εκθέματα ανεξάρτητα από το αναλυτικό πρόγραμμα,

β) στήριξη του αναλυτικού προγράμματος.

Εκπαιδευτικά προγράμματα μουσείων: μια διαδικασία που επιδιώκει την εξοικείωση με το μουσείο, την ανάπτυξη των ικανοτήτων του κοινού και τον εφοδιασμό του με τρόπους για ανεξάρτητη μάθηση. Χαρακτηριστικά:

χρήση ενεργητικών μεθόδων μάθησης

προσαρμογή κατά ηλικία

ψυχαγωγία

Μουσείο και δάσκαλος: ο ρόλος του δασκάλου ως μέσο για τη γνωριμία του παιδιού με το μουσείο, τη μέγιστη ωφέλειά τους και τη διάθεση επιστροφής.

Μουσείο και αναλυτικό πρόγραμμα:

περιβαλλοντική, ιστορική, αισθητική, διαπολιτισμική αγωγή, διαθεματική προσέγγιση.

Μουσείο και μαθητής:

Κοινωνικοσυναισθηματική ανάπτυξη

Γνωστική ανάπτυξη

Αισθητική ανάπτυξη.

Μουσειοπαιδαγωγική: μέρος μιας πολιτιστικής παιδαγωγικής, με ευρύ και, συνήθως, όχι σαφώς καθορισμένο αντικείμενο. Πρόσθετη παροχή ή αναγκαία συνθήκη για τον επισκέπτη;

Μουσειοπαιδαγωγοί: εμπνευστές, διαμεσολαβητές, στελέχη επικοινωνίας, αρχαιολόγοι, φιλόλογοι με ποικίλες σπουδές και ανάγκη σύνθεσης διαφορετικών γνωστικών αντικειμένων.

Σχέσεις μουσειοπαιδαγωγών με τους εκπαιδευτικούς και την Παιδαγωγική.

Επίσκεψη του Νηπιαγωγείου σε Μουσείο.

Ρόλος της νηπ/γού:

σύνδεση της επίσκεψης με το αναλυτικό πρόγραμμα
επιλογή μουσείου
επικοινωνία-γνωριμία με το χώρο και το προσωπικό
καθορισμός της επίσκεψης.

A' ΦΑΣΗ: Προετοιμασία των παιδιών

γλωσσικά παιχνίδια, κατανόηση εννοιών
συλλογή πληροφοριών για το μουσείο από τα παιδιά
δημιουργία φανταστικής ιστορίας
κολάζ με σχετικό υλικό
προβολή διαφανειών
τόμπολες ταύτισης
ανάγνωση σχετικών κειμένων
συζήτηση τρόπων-μέσων συλλογής-καταγραφής καταγραφής πληροφοριών
επιλογή τμήματος του χώρου επίσκεψης
διαπίστωση σχετικών γνώσεων των παιδιών
σηματισμός νοητικών αναπαραστάσεων στο εγγύς χρονικά και τοπικά περιβάλλον
συγκεκριμένη διατύπωση του στόχου επίσκεψης, τρόποι συμπεριφοράς.

B' ΦΑΣΗ: Δραστηριότητες στο μουσείο

ασφάλεια, γνωριμία με το χώρο και το προσωπικό
προγραμματισμένος χρόνος
συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα
συζήτηση για το έκθεμα
μιμήσεις παραστάσεων
άσκηση βλέμματος και περιγραφή,
αφή, όπου επιτρέπεται
φανταστική τοποθέτηση του εκθέματος στον αρχικό του χώρο
παιχνίδια ανακάλυψης ομοιοτήτων, παιχνίδι του κρυμμένου θησαυρού

καταγραφές σε πίνακες
κατασκευή ομοιωμάτων
ζωγραφική
διακρίσεις με διάφορα κριτήρια.

Γ' ΦΑΣΗ: Επεξεργασία στην τάξη

- συζήτηση
- κατασκευές
- μακέτα μουσείου
- έναρξη συλλογών
- εφημερίδα με κείμενα σχετικά
- αφηγήσεις κειμένων
- ομαδοποιήσεις, σειροθετήσεις, διαδοχές, αντιστοιχήσεις εικόνων εκθεμάτων
- δημιουργία ή επέκταση ιστορίας
- γλωσσικά παιχνίδια
- παρασκευή φαγητού, ενδυμάτων εποχής
- δραματοποιήσεις πτυχών της ζωής τότε και τώρα, κουκλοθέατρο,
 - αντιστοιχήσεις γραμμάτων, επιγραφών.

Αξιολόγηση:

- ποιές έννοιες, γνώσεις, στάσεις, κατέκτησαν τα παιδιά;
- μπορούν να συνδέσουν όσα είδαν με τη δική του ζωή;
- ανέπτυξαν τις εκφραστικές τους δυνατότητες;
- εξάσκησαν τις γνωστικές τους δομές, το αισθητικό τους κριτήριο;